

УДК 808.3-083-55

ТАРАН Анна Анатоліївна,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри
українського мовознавства і прикладної
лінгвістики Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького
e-mail: alla__taran@ukr.net

СЛОВОТВІРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НЕОСЕМАНТИЗМІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМІВ (на матеріалі української і польської мов)

У статті проаналізовано динамічні процеси, активні в сучасному українському лексиконі, на тлі подібних явищ в польській мові; описані іменники і прикметники, у яких засвідчено семантичні зміни, з'ясовано характер таких змін. ЗМІ й Інтернет сприяють формуванню фонду інтернаціоналізмів та семантичних кальок. Неосемантизм кваліфікуємо як нове значення в семантиці вже наявного слова. З'ясовано, що семантичні інновації вносять нові штрихи до української мовної картини світу, розкривають несподівані смислові зв'язки, які лаконічно концентрують актуальні, соціально значущі думки. Досліджено словотвірний потенціал неосемантизмів-інтернаціоналізмів.

Ключові слова: лексикон, мовна динаміка, поповнення лексикону, неосемантизм, інтернаціоналізм.

Постановка проблеми. Розвиток мови нерозривно пов'язаний із розвитком соціуму. Мова – основна суспільно значуща (опосередкована мисленням) форма відображення людиною навколишньої дійсності і самої себе, саме тому вона реагує на будь-які зміни в суспільстві. Поява нового значення, тобто нової семантичної структури слова, що зумовлює розширення семантичного обсягу словесного знака, є відображенням насамперед діалектичних властивостей людського мислення, а також діалектичної природи розкритих свідомістю людини реалій дійсності і підтверджує діалектичну природу понять і уявлень. Тому дуже складний процес зміни і розвитку значень слів, що визначає їх рух при збереженні форми, – це частковий вияв актуального в мовознавстві питання динаміки мови.

У кінці ХХ – на початку ХХІ ст. неосемантизація, або поява в семантичній структурі слова нових значень, у слов'янських мовах, зокрема й українській, є одним з потужних механізмів поповнення лексикону. Семантичні зміни зумовлені потребою в нових номінаціях і виражально-зображальних засобах, особливостями мовсприйняття соціуму, ситуативністю мовлення і контекстуальною взаємопов'язаністю слів. Новими категоризаторами є уже наявні лексеми, що зазнали неосемантизації, дальшого структурування позначеного поняття, а отже, сформували нові семантичні валентності.

О. О. Потебня розробив теорію «внутрішньої форми слова», що передбачає «найближче етимологічне значення слова». На думку мовознавця, внутрішня форма слова може існувати кілька віків, а може бути забутою. За допомогою внутрішньої форми науковець обґрунтував появу нових значень слів, а також їх розуміння всіма носіями мови [1]. Ще в ХІХ ст. виникла потреба класифікувати типи семантичних змін. Г. Пауль у науковій студії «Принципи історії мови» передбачав, що зміни початкового значення слова являють собою відхилення оказіонального значення від узуального, у якому міститься «зародок» справжньої зміни слова» [2, с. 5]. Він протиставляв мовну діяльність кожного індивіда, у якій виникають певні відхилення від узуального вживання певного слова в мові. На думку мовознавця, семантичні зміни слів відбуваються не через мовні або немовні процеси, а відповідно до загальноприйнятої логічної схеми. Саме тому виокремлював 3 різновиди семантичних змін: 1) звуження; 2) розширення і 3) перенесення значення уже наявного слова на

інший об'єкт номінації, метафоризація наявних його значень. Розширення і звуження значення пов'язані зі зміною обсягу понять і зумовлені родо-видовими відношеннями твірного і похідного значень словоформи. Семантичне перенесення будується, як правило, на відношеннях «вид - вид» у межах одного родового поняття.

Серед наслідків неосемантизації, або нової вторинної номінації, наявні одиниці як з питомою, так і із запозиченою формою, вже адаптованою до системи української мови. Кваліфікуємо неосментизм як нове значення в семантиці вже наявного слова. Нам імпонує думка Є. А. Карпіловської про те, що термін неосемантизм за обсягом свого змісту є ширшим за термін *семантична деривація*, який здебільшого вживають на позначення семантичної деривації в межах системи певної національної мови. Натомість терміни *неосемантизм* і *неосемантизація* охоплюють усі способи оновлення семантики слова, зокрема, й приховане запозичування нових його значень [3, с. 15].

Польський мовознавець А. Марковський виокремлює такі різновиди семантичних модифікацій: а) перенесення значеннєвого центру зі збереженням початкового (загального значення). Як приклад науковець наводить лексему *nominacja / номінація*, яку вживали в контексті *nominacja na stanowisko dyrektora / номінація на посаду директора*, а сьогодні означає “подання, пропозиція” – *nominacja do nagrody Oskar / номінація на Оскар*; б) розширення єдності виразу за мінімальної зміни значення – це розширення стосується часто назв неосіб на зразок лексем, що раніше стосувалися лише людей напр.: *inteligentny człowiek / інтелігентна людина* – *inteligentny smartfon / інтелігентний смартфон*; в) зміна експерсивного значення, наприклад, прикметник *agresywny / агресивний* набуває позитивного значення: *Агресивна “конячка”*: *з'явилося перше зображення Skoda Fabia*; г) істотна зміна значення [4, с. 98].

Мета пропонованого дослідження – проаналізувати основні особливості механізму розвитку і формування нових значень лексем, дослідити словотвірний потенціал неосемантизмів-інтернаціоналізмів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Семантичні процеси виявлено передусім у змінах сполучуваності слів, адже нові значення можна встановити за допомогою певних нових словосполук, які й засвідчують нові аспекти поняття, означеного певним словом, їхній зв'язок з уже наявними, вихідними його значеннями. Загалом активні семантичні зміни стимульовані потребою української мови «здобувати нові поля невідомих досі понять».

Значне місце в новому словниковому складі кожної мови мають інтернаціоналізми – лексичні одиниці, що поширилися в багатьох мовах з незначними орфографічними або граматичними змінами. У деяких випадках ці слова мають характер професіоналізмів, в інших – часто використовуються в повсякденному мовленні. Інтернаціоналізація є однією із домінантних тенденцій розвитку всіх світових мов. Унаслідок зростання економічних, соціальних, культурних та мовних контактів нова інтернаціональна лексика поповнює словниковий склад окремих мов.

Вплив іншої мови на появу в уже наявному українському слові нового значення спостерігаємо тоді, коли слово використовують для позначення реалії, раніше відсутньої в житті української спільноти. Наприклад, слово **вікно** з'явилося з новим значенням, називаючи поняття іншої сфери життя суспільства – комп'ютерного середовища. У такому новому значенні трактуємо як приховане запозичення з англійської, адже асоціація цього нового аспекта поняття спричинена зв'язком зі спеціальною операційною системою комп'ютерів WINDOWS, у якій пакетний спосіб оброблення даних має назву *window*, що в перекладі з англійської й означає «вікно».

Фіксуємо широкий спектр наслідків неосемантизації в українській і польській мові, з-поміж яких переважають інтернаціоналізми. Наприклад, в українській і польській мовах побутують такі неосемантизми-іменники з тотожним значенням: **вікно** (на екрані

комп'ютери) / *okno* (na ekranie komputera); *лідер* (у продукції) / *lider* (w produkcji); *лінія* (косметики) / *linia* (kosmetyków); *продукція* (кіно) / *produkcja* (film); *формат* (європейський) / *format* (europejski); *пакет* (пропозиції) / *pakiet* (propozycji, ustaw).

Спостереження над мовним матеріалом засвідчує, що виникнення неосемантизмів-інтернаціоналізмів відбувається переважно внаслідок розширення значення – переходу від виду до роду (гіпо-гіперонімія), внаслідок чого в структурі значення нового лексико-семантичного варіанта збільшується кількість семантичних компонентів.

Іменник *лідер*, зафіксований у двох значеннях «той, хто стоїть на чолі політичної партії або іншої певної суспільно-політичної організації; вождь (у 2 знач.), керівник» і «особа або група осіб, що йде першою у якому-небудь змаганні» [СУМ, IV, с. 509], формує нове значення шляхом заміни одних сем-спеціалізаторів «керівник», «особа» на іншу сему-спеціалізатор «структура, організація, яка є провідною, найпопулярнішою», адже з англ. *leader* – провідний, напр.: *Лідер з продажу смартфонів, лідер виробництва молочної продукції, Вінничина – лідер з виробництва плодово-ягідної продукції*. Прикметно, що і в нових словниках української мови значення слова *лідер* стосується лише особи чи групи осіб. У новому значенні синонімом до слова *лідер* є *хіт*, пор.: *хіт-продаж*, значення якого теж набуває розширення, бо за «Сучасним словником іншомовних слів» «хіти – (англ. hit – успіх) – популярні естрадні пісні, шлягери, а також фільми, книжки, які мають великий успіх; окраса театрального, концертного сезону» [ССІС, с. 735].

Напрямок розвитку семантики слова *лінія* окреслений, проте з'явилися додаткові семантичні конотації, які увиразнюють означуваний об'єкт. По-перше, у переносному значенні *лінія* «напрямок або система поглядів, дій.» [СУМ, IV, с. 518], проте при перенесенні до сфери політики лексема утворює лексико-семантичний варіант «напрямок або система поглядів у політиці», напр.: *лінія суспільного розлому* (УТ, 22.03.2012); *агресивна лінія щодо українських організацій* (УТ, 07.08.2012), «генеральна лінія партії» (УТ, 15.11.2012). По-друге, у словосполучках *лінія косметики, лінія автомобілів сформовано нове значення* «ряд однорідних або споріднених за спільною ознакою предметів».

У неосемантизмах розкриваються несподівані смислові зв'язки, які лаконічно концентрують актуальні, соціально значущі думки. Докладно проілюструємо це на прикладі лексеми **майдан**. В українських та польських словниках зафіксовано такі значення цього давнього тюркізма.

майдан

укр.	пол. <i>majdan</i> походить від укр. <i>майдан</i>
<p>майдан (нім. <i>Platz, Anger</i>) «площа, зокрема в селі як місце зібрання громади» <i>майдан (Teer brennerei)</i> «смолокурня» [11, с. 423].</p> <p>майдан 1. «Площадь»; 2. «Заводь для гонки смоль»; <i>майданна громада</i> та <i>майданний дьоготь</i>. [12, с. 398].</p> <p>майдан «велике незабудоване місце в місті або селі; площа // базарна площа» [СУМ, IV, с. 504].</p> <p>«стародавня могила, розкопана зверху», «рівне поле, низина, оточена лісом або будівлями», «озеро в полі» тощо [ЕСУМ, III, с. 361].</p>	<p>українізм</p> <p>пол. <i>majdan</i> походить від укр. <i>майдан</i>, що виникло із турецької мови [ЕСУМ, III, с. 361].</p> <p>majdan «площа», «площа, де розташувалося військо», «військовий табір» засвідчено в польській мові XVII ст. [13, с. 27].</p> <p>З другої половини XVII ст. зафіксовано значення, які теж запозичено з української мови: «лісова поляна», «смолярня» [14, с. 27].</p> <p>У сучасній польській літературній мові функціонує значення «речі, багаж» [13].</p>

Контексти вживання лексеми *майдан* у мовній діяльності сучасного українського суспільства свідчать про певні зміни його значення, зокрема про його вторинне термінування, появу в семантичній парадигмі цього слова нових спеціальних значень. За текстами сучасних українських ЗМІ, що висвітлюють події суспільно-політичного життя України, окреслюємо такі нові значення або відтінки значень слова *майдан*: *Майдан* (пишуть як з малої, так і з великої літери) – «мітинг», «акція протесту»; 2. *Майдан* «люди, які беруть участь у мітингу, збірна назва для мітингувальників, протестувальників» (метонімія за ознакою «територія (місце) – ті, хто перебуває на ній»). Контексти вживання засвідчують персоніфікацію лексеми, напр.: *Євромайдан продовжує мітингувати* (ТСН, 29.11.2013).

Проте і в польській мові в цього слова вимальовується нове значення «мітинг», «акція протесту», пишуть також як з малої, так і з великої літери, напр.: *Opozycyjna dzicz próbuje rozkręcić Majdan w Polsce, bo nie potrafi nawet napisać porządnego projektu ustawy!* (<https://polskaniepodlegla.pl/> 18 grudzień 2016).

Поповнення неосемантизмів відбувається також шляхом семантичного калькування. На думку Н. Ф. Клименко, семантичні кальки утворені завдяки семантичному перенесенню за іншомовним зразком (наприклад, *мережа – сеть*) [5, с. 227]. На жаль, у словниках не завжди зазначено мову-джерело при запозичуванні значення. Прикладом може бути лексема формат з новим значенням «Форма, вигляд, спосіб, стиль подання, організації чогось; тип, різновид чогось» [9, с. 144] під впливом англійського *format* “2. Форма, характер (зборів тощо). 3. вчт. (вычислительная техника) формат; *информ.* форматировать [10, с. 131]. У мовній системі зафіксовано значення «Розмір кого-, чого-небудь (*подушки різного формату, пор- трет форматкабінетного формату*); 2. *друк.* Довжина і висота полоси набору, довжина рядка» [СУМ, X, с. 622]. Нове термінологічне значення зафіксовано вже в «Сучасному словнику іншомовних слів»: «в інформатиці – спосіб розміщення й подання інформації в пам’яті ЕОМ або на зовнішньому носіїві (диску, дискеті та ін.)»: *формат даних* [8, с. 722], а також *format/формат* «схема розміщення й подання даних під час зберігання, вводу-виводу з/на зовнішні пристрої або пересилання в комп’ютерних мережах»: *формат даних, формат вводу* [7, с. 789]. У процесі формування нового значення відбувається розвиток можливої семи «суспільний».

Неосемантизми вносять нові штрихи до української мовної картини світу, тому й виявляють активний словотворчий потенціал, функціонують такі похідні від неосемантизму *формат*:

Базове слово	I ступінь	II ступінь	III ступінь
Формат	форматний форматувати неформат аудіоформат телеформат відеоформат <i>MP3-формат</i> DVD-формат повноформатний широкоформатний поп-форматний	форматно форматування неформатний переформатувати	неформатність переформатування переформатований переформат

А також адвербіалізована форма місцевого відмінка у *форматі*: *Тан продовжує працювати над образом чуттєвої інтелектуалки – у форматі smart-couture* (УМ, 22.03.2008).

Семантичною калькою є прикметник *культовий* із новим значенням “популярний, шанований, гідний захоплення” *культовий (фільм) / kultowy (film)*. Під впливом англійського *cult* – «*a film, figure, music group etc that has become very popular but only among a particular group of people*» [Longman Dictionary of Contemporary English, p. 330]. Пор.: *культовий*, а, е. стос. до культу (у 1 знач.) [СУМ, IV, с. 394]. Можливо, лексема спочатку реалізовувала фразеологічно зв'язане значення (*cult figure*), а згодом, розширивши свої сполучувальні властивості, набула вільне значення. Це дало змогу словесній одиниці *культовий* вживатися в різних контекстах: **Культова фігура Америки і засновник Playboy Х'ю М. Хефнер пішов із життя сьогодні. Йому був 91 рік**» (ГПУ, 28.06.2017). **Культовий Scooter їде до окупованого Криму з концертом** (ТСН, 17.06.2017). **Стало відомо, у скільки обійдеться культовий салат на Новий рік** (04.12.2017).

Прагматика лексеми *гуманітарний* “ожила” в Україні у зв'язку з активізацією бойових дій на Донбасі, що загрожує руйнуванням життєво важливої інфраструктури, економічною блокадою цього регіону. Актуальними для сьогодення стали словосполучення *гуманітарна допомога, гуманітарне реагування, гуманітарні питання, гуманітарна група, гуманітарні вантажі, гуманітарний конвой* у значенні: «пройнятий гуманізмом, піклуванням про добробут людей, повагою до людської гідності». Таке значення, очевидно, сформувалося під впливом багатозначного англійського слова *humanitarian* 1. 1) гуманіст; 2) філантроп; 2. 1) гуманітарний; 2) гуманістичний (с. 381). До речі, *філантроп* – «Той, хто займається філантропією; благодійник, добродійник, добродійник» [СУМ, X, с. 590]. Цікаво, що в Україні з'явилася вже й державна нагорода «За гуманітарну участь в антитерористичній операції». Проте прикметник *гуманітарний* виявляє у своїй семантиці й негативний оцінний компонент. Терміни *гуманітарна наркоманія, гуманітарна голка* означають те, що в людей, які є отримувачами гуманітарної допомоги, сам факт допомоги починає ставати чи не сенсом життя, ознакою їхнього пристосування.

Демократизація суспільства спричинила припасування семантичної матерії мови до комунікативних інтенцій мовців, тому з'являється багато й прикметникових неосемантизмів-інтернаціоналізмів на зразок *гаряча (тема) / gorący (temat), знакова (подія) / znaczące (wydarzenie)*.

Тексти ЗМІ уявляють спектр реалій, залучених до негативно означеного простору життя сучасного українського суспільства, на зразок *легкі (сигарети) / lekkie (papierosy); м'які (наркотики) / miękkie (narkotyki)*; Нових семантичних експресивних обертонів набуває прикметник *активний (телефон) / aktywny (telefon)* – у значенні «який функціонує, робочий»: *Gravity Phone – симетричний телефон з активною боковою панеллю; активний номер телефона*.

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок. Аналіз розвитку неосемантизації української лексики переконує в тому, що це не короткотривалі засоби на потребу часу, а своєрідний ресурс, що вже ввійшов до словникового складу мови. Поява від неосемантизмів нових формально та семантично мотивованих одиниць доводить збереження провідної ролі словотворення, зокрема внутрішньослівного (семантичного), в сучасній українській номінації, у поповненні сучасного українського лексикону.

Перспективу подальших наукових пошуків убачаємо в дослідженні вторинної номінації в системі мови і в тексті, визначенні критеріїв їх унормування та кодифікації.

Список використаної літератури

1. Потебня А. А. Из записок по русской грамматике / А. А. Потебня. – М. : АН СССР, 1958. – 551 с.
2. Пауль Г. Принципы истории языка / Г. Пауль. – М. : Изд-во иностр. лит-ры, 1960. – 500 с.
3. Карпіловська Є. А. Тенденції оновлення сучасного українського лексикону // Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. – С. 6–133.
4. Markowski A. Jawne i ukryte nowsze zapożyczenia leksykalne w mediach / A. Markowski // *Język w mediach masowych*. / Pod red. J. Bralczyka, K. Mosiolek-Kłosińskiej. – Warszawa : Upowszechnianie Nauki-Oświata «UN-O», 2000. – S. 96–111.
5. Клименко Н. Ф. Калька / Н. Ф. Клименко // Українська мова. Енциклопедія / [редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), М. П. Зяблюк та ін.]. – [3-є вид., випр. і доп.]. – К. : Укр. енцикл., 2007. – С. 227–228.
6. Словник української мови : В 11-и т. / [ред. кол. : І. К. Білодід (голова) та ін.]. – К. : Наук. думка, 1970–1980.
7. Англо-український глумачний словник з обчислювальної техніки, Інтернету і програмування / [авт.-уклад. Проїдаков Е. М., Теплицький Л. А.]. – [2-е вид.]. – К. : Видавничий дім “СофтПрес”, 2006. – 824 с.
8. Сучасний словник іншомовних слів / [укл. О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк]. – К. : Довіра, 2006. – 790 с.
9. Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П., Клименко Н. Ф., Критська В. І., Пуздирева Т. К., Романюк Ю. В. Активні ресурси сучасної української номінації: Ідеографічний словник нової лексики / Відп. ред. Є. А. Карпіловська. – К. : ТОВ «КММ», 2013. – 416 с.
10. Мюллер В. К. Новый англо-русский словарь / В. К. Мюллер. – М., : Медиа, 2007. – 945 с.
11. Желехівський Є. Малорусько-німецький словарь [Електронний ресурс] / Є. Желехівський, С. Недільський. – Т. 1. – 423 с. – Режим доступу до кн. http://litopys.org.ua/djvu/zheleh_slovyk.htm.
12. Словарь української мови : У 4-х т. / [упорядкував з додатком власного матеріалу Б. Грінченко. – К., 1907–1909]. – [Репринтне вид.]. – К. : Довіра – УНБЦ „Рідна мова”, 1997.
13. Słownik jkzyka polskiego / pod red. M. Szymczaka. – Warszawa: PWN, 1996. – Т. II. – 86 s.
14. Rytter G. Wschodniosiwiackie zapożyczenia leksykalne w polszczyźnie XVII wieku / G. Rytter. – Jydc, 1992. – 172 s.

References

1. Potebnya, A.A. (1958). *From notes on Russian grammar*. Moscow: USSR Academy of Sciences (in Russ.)
3. Paul, G. (1960) *Principles of the History of Language*. Moscow: Publishing house of foreign literature (in Russ.)
4. Karpilovska I. A. (2008). *Tendency of the Ukrainian language. Dynamic processes in everyday Ukrainian lexicon*. Kyiv: Vidavnichiy Dim Demetra Burago (in Ukr.)
5. Markowski, A. (2000). *Jawne i ukryte nowsze zapożyczenia leksykalne w mediach. Język w mediach masowych*. Warszawa : Upowszechnianie Nauki-Oświata «UN-O».
6. Klimenko, N. F. Calka. *Ukrainian language: Encyclopedia* (2007). Ed. V. M. Rusanivsky. Kyiv: Ukrainian Encyclopedia (in Ukr.)
7. English-Ukrainian Interpretative Dictionary of Computing Technology, Internet and Programming (2006). Ed. E. M. Proidakov, L. A. Teplitsky. Kyiv: SoftPres Publishing House. (in Ukr.)
8. English-Ukrainian Interpretative Dictionary of Computing Technology, Internet and Programming (2006). Ed. E. M. Proidakov, L. A. Teplitsky. Kyiv: SoftPres Publishing House. (in Ukr.)
9. Modern Dictionary of Foreign Languages (2006). O. I. Skopenko, T. V. Tsimbalyuk. Kyiv: Trust. (in Ukr.)
10. Active resources of the modern Ukrainian nomination: The new vocabulary of the (2013) / Ed. I. A. Karpilovska. Kyiv: LLC "KMM". (in Ukr.)
11. Muller, VK (2007). *New English-Russian dictionary*. Moscow: Media.
12. Zhelehovskii, E. *Malorussian-German dictionary*. Electronic resource. Mode of access to the book. http://litopys.org.ua/djvu/zheleh_slovyk.htm (in Ukr.)
13. Dictionary of the Ukrainian language: In 4th t. (1997). Ed. Boris Grinchenko. Kyiv: Trust - URNC "Native Language". (in Ukr.)
14. Słownik jkzyka polskiego (1996). red. M. Szymczaka. Warszawa: PWN.
15. Rytter, (1992). G. *Wschodniosiwiackie zapożyczenia leksykalne w polszczyźnie XVII wieku*. Jydc.

TARAN Alla Anatoliyivna,

Candidate of Philology, Associate Professor of Ukrainian and applied linguistics, Cherkasy Bohdan Khmelnytskyi National University

e-mail: alla_taran@ukr.net

COGNITIVE POTENTIAL OF NEO-SEMANTICISM-INTERNATIONALISM

(ON THE MATERIAL OF THE UKRAINIAN AND POLISH LANGUAGES)

Abstract. Introduction. *Semantic changes are conditioned by the need in the new nominations and expressive-figurative means, peculiarities of language perception of society, situation of speech and contextual interconnectedness of words.*

Purpose. *To analyse the main features of the mechanism of development and formation of new values of lexemes, to explore the word-building potential of neo-Semanticism-internationalisms.*

Methods. *According to research material in the scientific studies, the following methods are used: descriptive (linguistic techniques of observation and generalization), component analysis method (including analysis of dictionary definitions), method of contextual analysis and method of comparative analysis.*

Results. *The sources of the formation of Neosemanticisms are semantic word-formation within the Ukrainian language itself, hidden, re-borrowing of the same etymon with another meaning and from another source, and semantic tracing. The emergence of neo-Semanticism-internationalism is mainly due to the expansion of meaning - the transition from species to genus (hypo-hyperonymia), resulting in the increase in the semantic components in the structure of the meaning of the new lexical-semantic variant.*

Originality. *Scientific novelty is determined by the choice of the object of research and consists in the study of non-Semanticism-internationalisms of the Ukrainian and Polish languages, the elucidation of the main ways of their occurrence and the study of their word-building potential.*

Conclusion. *The analysis of Neosemanticisms testifies the complexity and ambiguity of the processes of the development of the Slavic languages and determines the fundamental significance of finding out the questions about the nature and typology of the Neosemanticisms for solving a number of lexical, semasiological and lexicographic problems.*

Key words: *vocabulary; language dynamics; vocabulary; neosemanticism; internationalism.*

Надійшла до редакції 01.10.17

Прийнято до друку 12.10.17